

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขังของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง

Treatment of Prisoners According to the Minimum Requirements of the United
Nations for the Control of Prisoners Bang Khwang Central Prison

ศุภกร ไชยสมนึก¹

รองศาสตราจารย์พัฒนา ไทยอารี²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขังของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติด้านการควบคุมผู้ต้องขัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง การศึกษานี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้บรรยายลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการ แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าทดสอบ (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ช่วยคำนวณค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ในการหาอิทธิพลระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ผลเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักการเบื้องต้นด้านเครื่องพันธนาการ ด้านการเก็บรักษาทรัพย์สินของผู้ต้องขัง ด้านวินัยและการลงโทษ ตามลำดับ

รองลงมา ได้แก่ ด้านที่พักอาศัยของผู้ต้องขัง ด้านการให้ข้อมูลแก่ผู้ต้องขัง และการร้องทุกข์ ด้านการแจ้งข่าวเกี่ยวกับการตาย ป่วย ย้าย ด้านการจำแนกประเภทของผู้ต้องขังและการแยกขัง ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านผู้ต้องขังระหว่างรอการพิจารณาคดี

จากผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่า อายุแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำองค์การสหประชาชาติ ไม่แตกต่างกัน ถิ่นกำเนิดแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา

ต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ แตกต่างกัน ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ แตกต่างกัน ปรากฏว่าระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ไม่แตกต่างกัน อัตราเงินเดือนแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ไม่แตกต่างกัน ระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ แตกต่างกัน

บทนำ

งานเรือนจำนับเป็นงานป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม โดยการควบคุมผู้ต้องขังไว้ตามคำพิพากษาของศาล เรือนจำกลางบางขวางในฐานะองค์การทางสังคมมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ซึ่งกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ 15 ปี จนถึงโทษประหารชีวิต ภารกิจหลักของเรือนจำกลางบางขวางนอกจากควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนีแล้วยังต้องแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้ใช้ชีวิตหลังจากพ้นโทษและไม่ให้ไปกระทำผิดซ้ำอีก โดยส่งเสริมให้ผู้ต้องขังพัฒนาจิตใจ การให้มีการศึกษา การฝึกวิชาชีพ ตลอดจนการอบรมต่างๆ ให้สามารถปรับตัวเข้ากับกฎเกณฑ์ และเงื่อนไขของสังคมได้ เพราะผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษแล้วก็จะต้องกลับเข้าไปสู่สังคมตามเดิม หากผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาพฤตินิสัยที่ไม่ดี ผู้ต้องขังเหล่านั้นก็จะกลับเข้าสู่สังคมในลักษณะเดิมดั่งนั้น การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังจึงต้องคำนึงถึงสิทธิเบื้องต้นในฐานะที่เป็นมนุษย์ของผู้ต้องขัง เพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังอยู่ในสภาพที่เลวร้ายและถูกทำลายศักยภาพในการพัฒนาตนเองอันจะส่งผลร้ายต่อการกลับเข้าสู่สังคมของผู้ต้องขังและเป็นผลร้ายต่อสังคมตามมา การที่จะทำให้เรือนจำกลางบางขวางมีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงสิทธิของผู้ต้องขัง ด้วยการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมนั้น นอกจากจะต้องอาศัยความรู้และทัศนคติที่ดีจากผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางบางขวางแล้ว การรับรู้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล ขององค์การสหประชาชาติก็มีส่วนสำคัญประการหนึ่ง เพราะการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว จะเป็นเหมือนแนวทางในการดำเนินงานเพื่อควบคุม แก้ไข พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังพ้นโทษออกไปใช้ชีวิตในสังคมโดยไม่หวนมากระทำผิดซ้ำ ดังนั้น หากต้องการให้เรือนจำกลางบางขวางขับเคลื่อนองค์การหรือดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงได้ทำการศึกษาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนด ขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติด้านการควบคุม เรือนจำกลางบางขวาง เพื่อศึกษาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล ขององค์การสหประชาชาติด้านการควบคุมผู้ต้องขังจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติด้านการควบคุมผู้ต้องขังของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง ให้มีความก้าวหน้าและสอดคล้องกับกฎมาตรฐาน ขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งจะช่วยให้เรือนจำกลางบางขวาง

ได้รับการยอมรับ จากเรือนจำ/ทัณฑสถานในประเทศไทยว่ามีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีมนุษยธรรมตามกฎหมายมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ

วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขังของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติด้านการควบคุมผู้ต้องขัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง

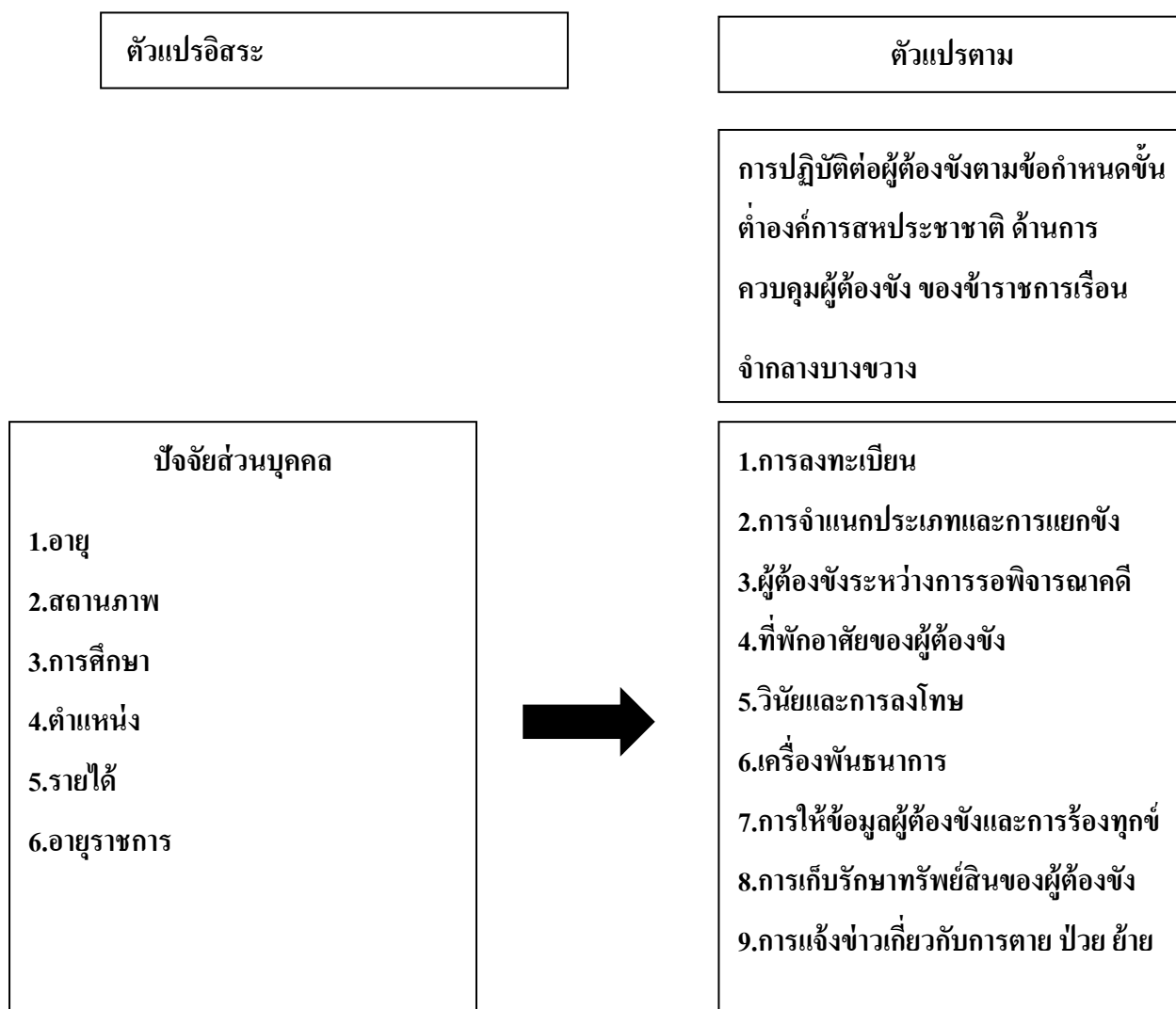
แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

อารีลักษณ์ สินธพพันธ์ (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “ การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะศึกษาถึงความสอดคล้อง ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ กับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทย” ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนางานราชทัณฑ์ให้สอดคล้องตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำดังกล่าว ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา กรมราชทัณฑ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง "การรับรองมาตรฐานเรือนจำกับประสิทธิผลของงานราชทัณฑ์ไทย" เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการเพื่อศึกษาเกณฑ์กำหนดมาตรฐานเรือนจำ และทัณฑสถานของไทย เพื่อศึกษา ความพร้อมและปัญหาอุปสรรคของเรือนจำ และทัณฑสถานทั่วประเทศในการเข้าสู่เกณฑ์ การรับรองมาตรฐานของเรือนจำ และเพื่อเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนางานราชทัณฑ์ ให้เป็นที่ยอมรับต่อสากล การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามกฎหมายมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ(ฉบับปรับปรุง 2558) United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners (the Mandela Rules,2558)The treatment of prisoner accordance with United Nation Standard Minimum Rule (อ้างถึงใน นุชนารถ ศรีเผด็จ, 2550) ในด้านการดำเนินการควบคุมผู้ต้องขัง ออกเป็น 9 ด้านดังนี้ ด้านหลักการเบื้องต้น ด้านการจำแนกผู้ต้องขัง และการแยกขัง ด้านผู้ต้องขังระหว่างรอพิจารณาคดี ด้านที่พักอาศัยของผู้ต้องขัง ด้านวินัยและการลงโทษ ด้านเครื่องพันธนาการ ด้านการให้ข้อมูลแก่ผู้ต้องขังและการร้องทุกข์ ด้านการเก็บรักษาทรัพย์สินของผู้ต้องขัง และด้านการแจ้งข่าวเกี่ยวกับการตาย ป่วย การย้าย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นระบบและชัดเจน จึงได้กำหนดกรอบในการศึกษาโดยแบ่งตามพันธกิจ (Mission) ผู้วิจัยได้นำ แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาดังภาพที่ 3.1

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือข้าราชการเรือนจำกลางบางขวางปฏิบัติหน้าที่ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง จำนวน 125 คน (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2562)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยอ้างอิงจากกรอบแนวคิด ซึ่งได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม ทั้งแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่ง รายได้ และอายุราชการ มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การ สหประชาชาติด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง โดยออกแบบสอบถามการ ดำเนินงานด้านการควบคุม ออกเป็น 9 ด้าน คือ ด้านหลักการเบื้องต้น ด้านการจำแนกผู้ต้องขังและการแยก ขัง ด้านผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ด้านที่พักอาศัยของผู้ต้องขัง ด้านวินัยและการลงโทษ ด้านเครื่อง พนธนาการ ด้านการให้ข้อมูลผู้ต้องขังและการร้องทุกข์ ด้านการเก็บรักษาทรัพย์สินของผู้ต้องขัง และด้าน การแจ้งข่าวเกี่ยวกับการตาย ป่วย การย้าย ประกอบด้วยคำถามจำนวน 37 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับการปฏิบัติ

เห็นด้วยมากที่สุด	4	คะแนน
เห็นด้วยมาก	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นต่อ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง ในส่วนที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามกฎ มาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การ สหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง มีประเด็นที่ผู้วิจัยขออภิปราย ผลการวิจัย ดังนี้คือ

ระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำองค์การสหประชาชาติ ด้านการควบคุม ผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง ผลการศึกษาพบว่าการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำ องค์การสหประชาชาติ จำนวน 125 คน มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนด ขั้นต่ำองค์การ

สหประชาชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 2.93 เมื่อพิจารณาผล เป็นรายด้าน พบว่า สามารถปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด คือ ด้านหลักการเบื้องต้น มีค่าเฉลี่ย(Mean) เท่ากับ 3.44 ด้านเรื่อง พันธนาการ มีค่าเฉลี่ย(Mean)เท่ากับ 3.41 ด้านการเก็บรักษาทรัพย์สินของผู้ต้องขัง มีค่าเฉลี่ย(Mean) เท่ากับ 3.31 ด้านวินัยและการลงโทษ มีค่าเฉลี่ย(Mean) เท่ากับ 3.30 ตามลำดับ สามารถปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านที่พักอาศัยของผู้ต้องขัง มีค่าเฉลี่ย(Mean) เท่ากับ 3.22 ด้านการให้ข้อมูลแก่ผู้ต้องขังและการร้องทุกข์ มี ค่าเฉลี่ย(Mean) เท่ากับ 3.18 ด้านการแจ้งข่าวเกี่ยวกับการตาย ป่วย ย้าย มีค่าเฉลี่ย(Mean) เท่ากับ 2.76 ตามลำดับ สามารถปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ด้านการจำแนกประเภทของผู้ต้องขังและการแยกขัง มีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 2.45 และ ด้านผู้ต้องขังระหว่างรอการพิจารณาคดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านหลักการเบื้องต้น เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ เป็นไปอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม อยู่ในระดับ มากที่สุด

ด้านการจำแนกประเภทของผู้ต้องขังและการแยกขัง เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติ ปฏิบัติโดยการแยกขังผู้ต้องขัง ภายในแดนมี การพิจารณาถึงความแตกต่าง ด้านอายุ ประวัติการกระทำผิด สาเหตุที่กระทำผิด และการแก้ไขฟื้นฟู อยู่ในระดับ น้อย เนื่องจากเรือนจำ กลางบางขวาง มีการควบคุมผู้ต้องขังที่มีอัตราโทษสูง และมีจำนวนผู้ต้องขัง จำนวนกว่า 6,000 ราย จึงทำให้ ไม่สามารถจำแนกประเภทของผู้ต้องขัง และแยกขังนักโทษ ได้ตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การ สหประชาชาติได้ เนื่องจากบริบทของเรือนจำ และความแออัดของจำนวนผู้ต้องขัง

ด้านผู้ต้องขังระหว่างรอการพิจารณาคดี เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ของ องค์การสหประชาชาติ โดยการแยกขังผู้ต้องขังระหว่างออกจากผู้ต้องขังเด็ดขาด เปิดโอกาส ให้ผู้ต้องขัง ระหว่างได้รับประทานอาหารที่นำมาจากภายนอก เช่น จากญาติ หรือเพื่อน หรือ สั่งซื้อจากร้านสะดวกซื้อ ต่อผู้ต้องขังอยู่ในระดับ น้อย เนื่องจากมีการลักลอบนำสิ่งของต้องห้าม เข้ามาภายในเรือนจำโดยการซุกซ่อน มาในอาหารที่ฝากให้กับผู้ต้องขัง เช่น ยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์ที่ใช้เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งเรือนจำ สามารถจับกุมผู้กระทำความผิด ได้เป็นจำนวนมาก อีกทั้งกรมราชทัณฑ์ได้ออกระเบียบห้ามเรือนจำและทัณฑ สถาน จำนวน 143 แห่งทั่วประเทศรับฝากสิ่งของจากผู้ต้องขัง

ด้านที่พักอาศัยของผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การ สหประชาชาติ โดยมีเรือนนอนถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเท จัดให้มีที่อาบน้ำและ ห้องสุขาที่สะอาดและถูกสุขลักษณะสำหรับผู้ต้องขังอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับ มาก

ด้านวินัยและการลงโทษ เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การ สหประชาชาติ ระเบียบข้อบังคับเรือนจำ มีลักษณะไม่แตกต่างจากสังคมภายนอก หรือไม่ทำลายศักดิ์ศรี

ความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องขัง มีการลงโทษวินัยที่เหมาะสม ไม่กระทำต่อร่างกายอย่างรุนแรง ไม่ขังห้องมืด ไม่เป็นการทารุณ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องขัง อยู่ในระดับ มากที่สุด

ด้านเครื่องพันธนาการ เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติ ต่อผู้ต้องขังอยู่ในระดับ มากที่สุด

ด้านการให้ข้อมูลแก่ผู้ต้องขังและการร้องทุกข์ เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติ โดยการไม่ใช้โซ่ตรวนในการจองจำ การใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง จะพิจารณาใช้เท่าที่จำเป็น ในระยะเวลาที่จำกัด อยู่ในระดับ มาก

ด้านการเก็บรักษาทรัพย์สินของผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติ โดยมีการดำเนินการในด้านการตรวจค้นสิ่งของผู้ต้องขังนำเข้าเรือนจำ การจัดการ เกี่ยวกับทรัพย์สิน และการรักษาทรัพย์สินของผู้ต้องขังโดยจัดทำบัญชีรายการทรัพย์สิน และให้ผู้ต้องขังลง ชื่อในบัญชีไว้เป็นหลักฐาน อยู่ในระดับ มากที่สุด

ด้านการแจ้งข่าวเกี่ยวกับการตาย ป่วย ย้าย เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติ โดยการให้สิทธิแก่ผู้ต้องขังในการแจ้งข่าวที่เกี่ยวกับการถูกจำคุก หรือถูกย้าย ไปที่ เรือนจำอื่น ให้ครอบครัวของผู้ต้องขังทราบ อยู่ในระดับ มาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน ข้าราชการเรือนจำกลางบางขวางที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน รายได้ อายุราชการ ต่างกันมีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตาม ข้อกำหนดขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติด้านการควบคุมผู้ต้องขัง แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่า อายุแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตาม ข้อกำหนดขั้นต่ำองค์ของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำองค์ของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า T-test พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.016 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำองค์การสหประชาชาติ ด้านการ ควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีระดับการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวางแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 และ อยู่ในสถานภาพโสด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 โดยผู้สมรสแล้วมีระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

โดยผู้สมรสแล้วมีระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำองค์การสหประชาชาติ ด้าน การควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง มากกว่าผู้โสดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง แตกต่างกัน จากการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.009 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 และระดับปริญญาโท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4

กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้อง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 71 คนคิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 และระดับปริญญาโท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4

กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวางน้อยกว่ากลุ่มปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และน้อยกว่ากลุ่มสูงกว่าปริญญาตรีส่วนกลุ่มระดับการศึกษาคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่า ระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า อัตราเงินเดือนแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีระดับ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.026 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำต้องของการสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำ

ต่อองค์การสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้ กลุ่มปฏิบัติงาน 5-10 ปี มีระดับการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวางน้อยกว่ากลุ่มปฏิบัติงาน 16 -20 ปีกลุ่มปฏิบัติงาน 11-15 ปี มีระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวางน้อยกว่า กลุ่มปฏิบัติงาน 16 -20 ปีกลุ่มปฏิบัติงาน 16-20 ปี มีระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง มากกว่ากลุ่มปฏิบัติงาน 21 ปีขึ้นไป ส่วนกลุ่มระยะเวลาการปฏิบัติงานคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

1. การปฏิบัติด้านการจำแนกประเภทของผู้ต้องขังและการแยกขัง เจ้าหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ การปฏิบัติภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากเรือนจำกลางบางขวาง มีการควบคุมผู้ต้องขังที่มีอัตราโทษสูง และมีจำนวนผู้ต้องขัง จำนวนกว่า 6,000 ราย จึงทำให้ไม่สามารถจำแนกประเภทของผู้ต้องขัง และแยกขังนักโทษได้ตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติได้ เนื่องจากบริบทของเรือนจำ และความแออัดของจำนวนผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ควรมีนโยบายในการแยกขังให้ชัดเจน และพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการสร้างห้องแยกขังสำหรับผู้ต้องขังประเภทต่างๆ เช่น ผู้ต้องขังคดีแพ่งออกจากคดีอาญาผู้ต้องขังคดีระหว่างรอพิจารณา กับคดีเด็ดขาด ผู้ต้องขังวัยหนุ่มกับผู้ต้องขังผู้ใหญ่ และผู้ต้องขังที่คือด้าน ซึ่งต้องแยกควบคุมไว้เฉพาะไม่ปะปนกับผู้ต้องขังอื่นๆ เพื่อลดความเสี่ยงไม่ให้เกิดการเรียนรู้การปลุกฝังความเป็นอาชญากร การลอกเลียนพฤติกรรมกระทำผิดในคดีอื่นๆ ของผู้ต้องขังหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษกลับไปอยู่ในสังคม

2. การปฏิบัติด้านผู้ต้องขังระหว่างรอการพิจารณาคดี เจ้าหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ การปฏิบัติภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำฯ บางกรณีเช่น การเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังระหว่างได้รับอาหารที่นำมาจากภายนอก เช่นจากญาติ เนื่องจากปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้ออกระเบียบห้ามเรือนจำ และทัณฑสถานทั่วประเทศ รับฝากอาหารจากญาติผู้ต้องขัง เนื่องจากการป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาภายในเรือนจำ ดังนั้นเรือนจำควรจัดให้ร้านค้าสงเคราะห์ภายในเรือนจำ จัดขายอาหารที่มีคุณภาพ ราคาถูก และมีคุณค่าทางโภชนาการ

ครบถ้วน เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีได้เข้าถึงสวัสดิการร้านค้าสงเคราะห์ภายในเรือนจำ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้และผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้อง กับกฎมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังขององค์การสหประชาชาติ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยในรายละเอียดเฉพาะด้าน ได้แก่ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านทัศนคติปฏิบัติ และการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ด้านสวัสดิการผู้ต้องขัง ด้านการศึกษา และพัฒนาจิตใจ และด้านการฝึกวิชาชีพ ในเรือนจำต่อไป

บรรณานุกรม

- กองการเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์. รวมกฎหมายราชทัณฑ์ ฉบับมาตรฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ราชทัณฑ์, 2544
- วิสัย พุกกะวัน. คำอธิบายพระราชบัญญัติราชทัณฑ์. กรุงเทพมหานคร: ห.จ.ก. ทิพย์อักษร, 2544
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, การรับรองมาตรฐานเรือนจำกับประสิทธิผลของงานราชทัณฑ์, กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์, 2548.
- ส่วนราชทัณฑ์ต่างประเทศ สำนักทัณฑ์วิทยา. มาตรฐานองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง, ม.ป.พ.
- อารีลักษณ์ สินธพพันธ์. “ การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วย การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- เอกสาร การปฏิบัติตามกฎมาตรฐานขั้นต่ำของการปฏิบัติต่อนักโทษของสหประชาชาติในเรือนจำไทย. ส่วนปฏิบัติการพิเศษ สำนักทัณฑ์วิทยา
- ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) (ข้อกำหนดแมนเดลา – Mandela Rules) ปี 2558

<http://voice from thais.wordpress.com> คำแปลข้อกำหนดแมนเดลา –mandela-rule/